

ENTREVISTA A EN JORDI BIBIÀ I BALADA:
“LA CROADA FOU UN LLARG CAPÍTOL DE VIOLÈNCIA I MALDAT”

En Jordi Bibià i Balada és un historiador especialista en història medieval i dissenyador gràfic resident a Sanaüja, que ha realitzat diversos estudis sobre els Bons Homes, sobretot intentant esbrinar les seves petjades per Catalunya. Ha escrit diversos llibres sobre catarisme, entre ells *Apunts de viatge per les terres dels Bons Homes*, *Al voltant dels càtars* i *Els nostres càtars. El catarisme a la Corona d'Aragó*. Fou fundador de l'associació Amics dels Càtars i de l'editorial Septimània. Igualment, fou membre de la Junta del Cercle d'Agermanament Occitano - Català (CAOC) durant uns anys. Des de fa poc, és tècnic en promoció turística.

Redacció.- Com conegueres Occitània, la seva cultura i la seva història?

Jordi Bibià.- Vaig començar a conèixer la història i la realitat occitanes arran de la lectura de la novel·la *Cercamon*, del Sr. Lluís Racionero quan era tema de lectura a segon de Batxillerat. En aquells moments, tenia al voltant de disset anys i no vaig copsar la seva magnitud fins un parell o tres anys després, quan vaig plantejar-me a fer la seva adaptació en còmic.

De resultes d'això vaig contactar amb el CAOC, camí que és el que penso hem fet molts quan se'ns despertà el “cuquet occità”. Necessitava recórrer els escenaris occitans de la novel·la per documentar-me, i amb les excursions del CAOC i la posterior coneixença del Sr. Enric Garriga —el president aleshores de l'entitat—, fou com vaig iniciar-me en el món occità i en l'estudi del catarisme. I, també, a través de contactes i amistats, com fou el cas de l'Esteve Albert, en Jordi Ventura, en Jesús Mestre, en Ramon Hervàs i altres membres del CAOC.

La primera vegada que vaig anar a Montsegur, fou amb un viatge organitzat per la gent d'un programa de Ràdio 4 que es deia *El gran sabbat*. Crec que el seu locutor es deia Paco Ballester, una persona molt interessant, i ens van passar coses extraordinàries. Això era als inicis dels anys noranta. Després, atret per l'aventura dels Bons Homes, sovintejaren les meves escapades occitanes.

R.- Què t'atragué de la història dels Bons Homes?

J.B.- Primer de tot, un sentiment d'empatia davant tot aquell patiment i genocidi generalitzat comparable a l'holocaust jueu. Allò va ser un llarg capítol de violència,

maldat indiscriminada i institucionalitzada, especialment atada des del poder eclesiàstic. Des d'aleshores, Roma té les mans tacades de sang, i el pitjor, és que fou amb el vist-i-plau de molts altres. Acabar d'aquesta manera amb una civilització tan brillant, hereva, en moltes coses de la tradició clàssica, amb un nou esperit de llibertat, fou un dels pitjors crims comesos en aquest mil·lenni. Aquest és el marc on es movien els nostres Bons Homes. Dubto que en un altre entorn el fenomen no s'hauria donat, però els que després foren els seus botxins, envejaven aquesta sort compartida. I és que tampoc ho van entendre, tampoc no els interessava més que la seva pròpia lectura de les coses. Ja ens ho digué el Sr. Racionero amb allò dels "Bàrbars del nord".

En l'àmbit filosòfic, el catarisme és respectar i compartir, una cosa que va a la baixa. Aquesta paraula morí amb ells. Fins i tot ara, vivim en el regnat de la matèria sobre l'esperit. Un món on les coses s'han de posseir immediatament en una cursa frenètica per adquirir allò que no ens emportarem a l'altre món, però que en aquest exercici, fan que molts es destrossin pel camí, creant només frustració i infelicitat. Per alguna cosa ells menyspreaven la matèria. Conec gent de diners, d'aparences, envoltats de vanitats que, sense els seus mitjans, no serien res, perquè el seu entorn està bastit en base d'aquest interès material i prou. I ho saben, però la cobdícia els perd i els és insaciable. El seu poder econòmic és el que justifica el sentit de la seva existència, per això no el deixen anar. Podran ser rics, però espiritualment miserables. La mateixa Simone Weil ens deixà escrit que amb ells —els càtars—, aquest capitalisme no existiria.

L'església romana fa segles que està fracassant i n'és la principal culpable i valedora d'aquesta desgràcia. Quan la possibilitat de la reencarnació que plantejava el catarisme, es manifestava al davant d'un/a noble i li feia veure que la seva sort era terrenal i que les futures vides serien condicionades per la seva conducta present, ben segur, que en una cosa o altra, condicionaria el seu comportament amb els altres. La seva filosofia, en definitiva, és un dels seus principals atractius, però aquests, no s'haurien manifestat per altres factors externs, que des de la transversalitat sovint s'obliden, i que també els condicionaren.

R.- Si haguessis d'explicar en cinc línies màxim què fou el moviment dels Bons Homes, com ho definiries?

J.B.- Per a mi foren uns revolucionaris, encara que ara aquesta definició tingui —en una societat majoritàriament acomodada i conformista com la nostra—, unes

connotacions alarmants. I dic això, perquè ells pretenien canviar la relació de la religiositat amb la societat, una conseqüència que molts altres advertiren necessària un cop passat l'any mil. Els canvis de mentalitat estan bé, però s'ha de passar als fets. Ells es van mullar i van aconseguir coses. Roma continuava predicant al desert, mentre que els Bons Homes van arribar al poble en tots els seus estrats. Aquest, per a mi, és el principal èxit del catarisme: respostes i fets. Com diu la màxima occitana: "la fe sense òbras es mòrta".

R.- Tenim una visió una mica romàntica del catarisme?

J.B.- Aquesta pregunta molts ens la fem sovint però, qui no té una visió així de les coses més entranyables, i potser, en aquest cas, en moments que foren essencials? Estem parlant del quilòmetre zero del naixement i continuïtat d'una identitat compartida. Fins i tot en algunes coses, amb una part d'Europa i amb la resta de regnes hispànics. La societat més inquieta d'aleshores pretén deslliurar-se de l'encotillament d'una religiositat i d'un règim que no els satisfà.

Si llegim alguna poesia d'aquells trobadors i trobairitz, podem veure que la seva psique humana no és pas distant a la nostra. Les inquietuds són les mateixes. La narrativa medieval ara ha estat substituïda i versionada pel cinema, beu de les fonts originàries per a continuar emetent els mateixos inputs. L'amor cortès intenta reeducar una societat cap a un rumb més sensible i gentil des de la narrativa. No podem menysprear el seu pes com a reactiu. En el cas anglès, aquesta nodrí el discurs del naixement d'una nació com Anglaterra.

Que apareguessin corrents de religiosos que, sota una etiqueta o l'altra, defensessin la igualtat de la dona, ja era prou revolucionari en una època on la seva veu i pensament eren silenciats. Que en aquells moments, la nostra cultura no patís cap tipus d'atac per ser diferents, ¿no fa que aquest període sigui admirable?

Reconec que per aquest i altres factors, prefereixo la nostra història i passat que no pas el nostre present, que és bastant lamentable. Les maneres d'aquells bàrbars del nord continuen, i a sobre, no s'amaguen. Estic del tot convençut que, tot i les limitacions d'aleshores, aquell home i les quatre coses que sabia, tot i que poques, les tenia ben clares. Ara en canvi, tot i el senyor Google, WhatsApp i altres meravelles, estem anant enrere a escala evolutiva. Som emmirallats per les mateixes ombres de la caverna de Plató. El dia que se'n va la llum o falla internet s'enfonsa el món amb les seves pors més primordials que, a parer meu, l'home medieval ja tenia ben resoltes. Amb això no vull dir que aquells, fossin temps de

flors i violes, però humanísticament veig un progrés molt lent i a voltes, un retrocés, i això és el més lamentable, vol dir que no aprenem res. Per això crec que els botxins del somni occità encara són ben presents.

R.- Què opines del tracte dels Bons Homes a Occitània pel que respecta a la comercialització del turisme (el “país càtar”, els mal anomenats “castells càtars”, ...)?

J.B.- Tots sabem que això és un excel·lent treball de màrqueting. Des de l'altra banda dels Pirineus, França ens dóna "sopes amb ones" des de fa temps. I ja no parlo dels càtars, sinó per exemple la ruta del "Domus templi", que començà molt bé, però crec que no s'ha pogut consolidar.

Parlar de "País dels càtars" és un altre producte d'aquest màrqueting, per a mi és més encertat parlar de "País dels barrufets", però no en canvi, atorgar-li el terme de "país" a un fenomen religiós, filosòfic i social. Terra, país... són termes —en aquest cas—, de consum i de promoció. Són termes que limiten a una zona geogràfica en concret, però que els interessa, quan sabem que l'assumpte fou més estès.

Sobre el tema "Castells càtars", gairebé igual, s'han de vendre les últimes capes de la ceba, i aquestes capes, en sa majoria, foren obrades pels invasors i ocupants francesos. Es tracta de vendre i prou, qui vulgui afinar més el pinzell ja ho farà pel seu compte, però descobrirà que aquest màrqueting sobre el catarisme és d'un discurs superficial, molt frívol i que, en la majoria de casos el relata com una "guerra de religió". Abans, els escenaris relatats en la majoria de llibres, no eren pas francesos i sovint, el presentisme que es fa sobre això és escandalós, però si els ho dius, a alguns els fa empenyar i et surten amb Carlemany... Evidentment, en aquest pla de màrqueting no veurem enlloc, que França s'engreixà amb un dels holocausts més terribles, amb el terror i mort sistematitzats i beneïts per Roma.

Crec doncs, que en l'àmbit comercial i turístic són mereixedors d'una bona nota. Suposo que l'èxit recau en què les administracions han cregut amb això, tot i que no lliguen els gossos amb llonganisses, i a vegades també veus mancances. Els noms són un afany d'etiquetar les coses per a poder frapar en la societat i consolidar així un producte.

R.- Escrigueres fa uns anys el tractat “Els nostres càtars. El catarisme a la Corona d’Aragó”, en què mostraves les petjades dels Bons Homes a les

comarques catalanes. Molt complicat trobar les evidències del rastre dels Bons Homes a les nostres terres, tenint en compte que no posseïen esglésies físiques i que deixaren pocs documents escrits?

J.B.- Complicat no, però si vaig fer una profunda recerca de les vinculacions, rastres i evidències per a demostrar que el catarisme estava molt proper a la nostra societat. El primer marit de la mare de Jaume I va ser un càtar reconegut. Per tant, el catarisme no fou una cosa estranya ni isolada.

Més enllà de les pinzellades històriques, tenim d'altres evidències artísticament que sovint no eren vinculades, ja no dic amb el catarisme, sinó que també amb Occitània. Els celtes, l'arrianisme, l'adopcionisme i d'altres, foren substrats que adobaren l'arribada del pensament dels Bons Homes.

Els moviments migratoris vinguts d'Occitània, a resultes del repoblament cristià, són evidents. El parentiu entre les dues bandes pirinenques s'enfortí, per exemple, d'aquesta manera. Calia gent per a poblar aquestes noves terres, les cartes de repoblament van ser en molt casos decisives, perquè eren molt favorables a començar de nou en una terra germana. Aquest corrent, en un inici voluntari, es convertí un segle després, en un exili forçat a causa de les croades i de l'espoli, per part de França, de les identitats occitanes. Molts d'aquests occitans s'integraren en la pagesia, burgesia, noblesa i clergat, entre aquests, per descomptat, hi havia que eren càtars. A les corts itinerants de Jaume I, podem veure que l'acompanyen molts nobles que estaven estretament vinculats al catarisme, i fins i tot, que després serien perseguits. El fill del dissortat Trencavèl fou acollit amb el seu seguici a la cort de Barcelona.

D'altra banda, vaig posar especial atenció a aquelles traces escultòriques que podem observar en molts temples religiosos construïts a partir d'aquella època, en especial els edificis de l'"Escola de Lleida", i en l'"Escola tolosana de la Dorada". No oblidem també, com passà amb els llombards, que molts picapedrers, tenien un estil i un codi propi en fer les coses. Molts d'ells, s'instal·laren a casa nostra amb les seves famílies i amb una diferent manera de pensar.

D'altres vegades, veus coses que no lliguen o no s'acaben d'explicar, com foren els casos de diferents nobles catalans que eren desposseïts dels seus béns o que havien estat excomunicats per l'església. Només cal tirar una mica del fil, i ja ho tens! El que passa és que s'ha de buscar molt bé. Són coses que no són enunciades, i que es passen per alt sense massa detalls. A Lleida, per exemple,

estem plens d'esteles funeràries i alguna llosa sepulcral que presenten creus occitanes. La presència d'occitans que, com a últim record, escollien aquesta tipologia de creu, és força significativa. I és més, n'he vist més a casa nostra que no pas a Occitània.

R.- Què poden aportar els Bons Homes amb el seu estil de vida i les seves creences a la Humanitat d'avui?

J.B.- Aquesta és una qüestió cabdal que sovint ens plantejem. Algú podria dir que, havent desaparegut, no en queda res o que ara faríem un esbós d'història ficció. Qui només aporti això, crec que s'equivoca. Malgrat que el catarisme està impregnat d'episodis dolorosos per no deixar-lo expressar, n'estic convençut que el seu patiment, no fou en va.

Pel que fa a la religiositat, aquesta sota una figura divina, el que fa principalment, és marcar unes conductes. El comportament ètic o moral dels bons homes era excel·lent. Sóc conscient que ells no són els inventors de les coses bones que els expliquem positivament, són també transmissors d'altres creences que els precediran, és allò dels substrats, però tot sovint els veig en les accions solidàries individuals o grupals.

A vegades penso que, en un entorn rural tan cruel amb els animals com el d'aleshores, crec que aquests serien els primers a estar-los agraïts: dic això pel tema de la reencarnació. Per cert, els animals tenen ànima? Jo i d'altres creiem que sí, i que qualsevol mal comès en aquests, d'una manera o altra retornarà a qui provoca el seu patiment.

Les sensibilitats i sentiments empàtics han evolucionat al llarg del temps. Guy Bois, encunyà un terme que a mi m'agrada molt especialment, quan explica l'aparició de la solidaritat en els ordes mendicants i en el món laic: la revolució de la caritat. El catarisme s'esforçà especialment en què fos així i, actualment, també hi ha qui es deixa la pell en ajudar a l'altre. També veig el seu llegat en alguna església evangèlica, i a voltes, de manera molt propera, a tall de relleu silenciós, sense pretensions de reclamar-ne res d'ells en quant a etiquetes.

Els rescabalaren d'anteriors substrats com el cas celta, la revalorització de la feminitat, quan en aquella època la dona era tractada com un moble. La seva integració en el culte ja diu prou sobre la seva visió d'igualtat.

Per a mi, el catarisme anà més enllà del factor religiós i esbossà l'humanisme que, en aquells moments era una cosa molt precària més enllà de la tradició platònica. La vida de les persones no tenia cap valor, i menys encara si eres una dona o un nen. Ells van començar a revaloritzar-la passant per la seva filosofia o amb les cases, escoles i tallers que dirigien.

Posteriors corrents espiritualistes també recolliren les seves creences que encara perduren a través d'ells. El Bé i el Mal és present en la nostra quotidianitat de manera clara, ja sabem amb quin militaven. Al meu llibre "Els nostres cataris" recullo el cas d'un «consolamentum» que m'explicà un historiador de Torà que li va fer la seva àvia quan anava a integrar-se a la "Quinta del biberó". Curiosament, això passava a la casa anomenada "Cal Tolosa". Els Bons Homes no tenien cap problema en ajudar-se els uns als altres en qualsevol tipus de feina. Avui en dia, això seria una gran fita en l'àmbit humà, perquè el nostre món està marcat per l'egoisme, la competitivitat, la banalització, el "tantsenenfotisme", l'avarícia, la manca d'empatia i la depredació del proïsme. I això és una de les més grans manifestacions del Mal que preval entre nosaltres i que està més promocionada.

R.- Has publicat també un estudi sobre "El catarisme a l'antic comtat d'Empúries i el castell de Quermançó". Què descobrires amb aquesta investigació?

J.B.- Aquest treball és un resum d'un de més extens sobre els factors que també acomodaren el catarisme a l'Alt Empordà i en molts dels seus nobles emporitans. Un estigma que, tal com ens diu Bernat Desclot a la seva Crònica en descriure la invasió de l'Empordà del 1288, titlla als catalans de "patarins". Mira si anava més enllà la nostra associació mental que ens van fer amb el catarisme! Aquest projecte va néixer arran d'un encàrrec del Sr. Josep Maria Martorell, el propietari del Castell de Quermançó al terme de Vilajuïga. Tenim diferents notícies que vinculen en certa manera, castell i catarisme, així com llegendes i tradicions relacionades amb el Sant Graal, passant també per Sant Pere de Roda, Sant Pere Pescador, ...

El treball em va servir per a veure un paral·lelisme sobre la relació inicial dels comtes d'Empúries que, com els de Tolosa, estaven enfrontats amb els de Barcelona. Tots tres eren casals molt forts, però van haver d'aliar-se per a defensar tots dos territoris dels croats, tant de l'agressió d'Occitània, com la de Catalunya. Sortosament, la catalana fracassà i, igual que nosaltres vam perdre al rei Pere I a Muret, ells perderen a Felip l'Ardit, mentre l'invasor francès se n'anava amb la cua entre les cames.

El casal emporità fou imprescindible per la supervivència de Catalunya, gràcies a unes Llombardes del comte d'Empúries, es pogué derrotar l'exèrcit castellà que assetjava la costa de Barcelona.

El veïnatge amb el Rosselló fou decisiu per a la difusió d'aquest catarisme a l'Empordà. Recordem que la segona ciutat més important del territori català d'aleshores que era Perpinyà, també acollí nombrosos còtars que eren presents a diversos nivells, com el cas de la burgesia. És aquí, a la Catalunya Nord o podem parlar d'un catarisme autòcton i em rebel·la quan autors estrangers el reivindiquen com a francès i no es tallen un pèl en corrompre els noms. Si us plau senyors, siguem seriosos!

El comtat d'Empúries i els seus comtes van tenir molt poder, a més a més del comerç del territori, mercadejaven amb Orient i tenien línies marítimes pròpies. Cal destacar que la presència de templers, hospitalers i jueus era força important, en estreta relació amb els seus correligionaris rossellonesos. Quan s'expulsà als jueus del territori, per exemple, Castelló d'Empúries visqué una gran davallada econòmica. El nom de Vilajuïga, on és Quermançó, ja és prou significatiu!

R.- Habitualment tenim la concepció de què els Bons Homes estigueren a Catalunya bàsicament a les comarques pirinenques i prepirinenques, però realment la presència més nombrosa fou a les comarques catalanes de Ponent. Què s'està fent en aquestes comarques per recuperar aquest passat?

J.B.- El que dius és cert, aquí a Lleida, Pirineus enrere, la difusió de notícies d'un catarisme propi, és potser una mica incipient. Tot i això ja fa anys que es van fer coses, com dius a les comarques més Pirinenques. És una qüestió d'interès i també, per descomptat, de recursos. Des de l'àmbit individual o bé en actes en concret, com a la jove Fira Càtara de Castelló de Farfanya, anem explicant aquestes coses. Quan vincles la història local d'aquests indrets de Lleida amb la dels nostres còtars, es desperta l'interès i te n'adones que només cal redescobrir-la, i que em convidin a mi o als meus amics per explicar-la, és molt gratificant.

A Lleida ciutat, s'han fet iniciatives puntuals en les quals he col·laborat amb alguna d'elles. Seria interessant estendre-les a altres pobles on la seva història —gairebé desconeguda— també participà en aquest capítol. Nexes no en falten, només cal coordinar un fil comú que consolidi aquesta història del catarisme a casa nostra.

R.- Fundares l'Associació Amics dels Càtars i l'Editorial Septimània. Quins són els objectius tant de l'associació com de l'editorial?

J.B.- L'any 1996 i des del CAOC, una sèrie d'entusiastes vam crear els "Amics dels càtars". Aquesta fou una secció que pretenia divulgar la història del catarisme. La fundació la vam fer entre diverses persones. El dia que vam presentar el projecte al llarg d'un sopar al restaurant de l'Hotel Espanya, vam congregar-nos més de dues-centes persones. Va ser una etapa molt enriquidora i vam fer molts contactes, els quals una bona part d'ells encara mantenim.

Vam crear una modesta exposició que, com els càtars, era itinerant. Sovint, quan ens ho demanaven, ens acompanyava o bé el Sr. Jesús Mestre o el Sr. Ramon Hervàs. Tots vam aprendre molt d'ells dos. Sempre ens van donar un cop de mà en aquesta aleshores il·lusió. Tot i estar en els extrems d'un mateix pal, complementaven les inquietuds de les persones que volien saber coses sobre el catarisme. La seva era d'una amabilitat sense fons.

Septimània Edicions és un projecte particular. Un web d'autor com a investigador i escriptor en l'àmbit de catarisme, art, filosofia, religiositat, etc. Intento també recollir les sinergies que participaren en els fets des de diferents àmbits. En tots dos casos haig de dir que el millor és el contacte amb les persones i els intercanvis que sorgeixen a través del nostre tema i l'entusiasme.

R.- Com veus actualment els estudis sobre catarisme a Catalunya?

J.B.- A vegades, tinc la impressió que se'ns el presenta com un bell cadàver al qual se li aplica una autòpsia sense transcendència i prou. Però el que no se n'adonen és que al catarisme no el van matar del tot. Aquest, silenciosament, s'anà adaptant en diferents escenaris i situacions. Aprengué a amagar-se i a prendre diferents formes i crec que aquí és on rau l'habilitat d'un investigador, això sí, sense la temptació de fer volar coloms. No el van matar del tot: nosaltres i la nostra inquietud, som un dels seus nervis.

D'altra banda, l'estudi del seu escàs llegat a nivell de textos també és cabdal per a llimar les arestes de la fantasia. Però per a la història dels catalans —ja que la pregunta es centra en Catalunya—, fou un episodi importantíssim. M'atreveixo a comparar, Occitània i Catalunya amb l'epicentre d'un fenomen que sacsejava les consciències. Les ones concèntriques esdevingudes de l'impacte, marquen el grau de sensibilitat en la geografia.

El catarisme fou prou conegut en la nostra societat, especialment en una noblesa implicada en el projecte occità. Aquest projecte no era, per a menystenir-nos, el que ara en dirien alguns "pancatalanisme", sinó una evolució natural d'uns lligams que venien de molt lluny. Això, tot sovint a fora de Catalunya, no s'entén o bé s'evita fer cap referència, i quan s'hi poden, els dóna un estrany plaer qüestionar-ho, limitant-se a parlar de la tragèdia a Occitània, dels misteris griàlics i Maria de Magdala. Segueixen el model francès: la descatalanització total en el transcurs dels fets. A nivell d'estudis, a casa nostra els veig molt positivament, són treballs de molta qualitat, dedicació i cal continuar promocionar-los.

R.- Ets també dissenyador gràfic. Vas crear el còmic de la novel·la “Cercamón” de Lluís Racionero. Com fou aquesta experiència de plasmar una novel·la d'èxit sobre els Bons Homes de forma gràfica?

J.B.- Sí, sóc dissenyador gràfic i il·lustrador. Bé, de fet m'hi vaig posar quan tenia uns vint anys un cop obtingut el permís del Sr. Racionero, però no l'he arribat a acabar per manca de suport, tot i això vaig fer força feina i pàgines que dormen en un armari. Vaig voltar la Ceca i la Meca durant força temps per aconseguir ajut, fins que vaig contactar amb el Patronat Català pro Europa, que inicialment em va ajudar per a tramitar aquest projecte en l'àmbit Europeu, en implicar el tema de les Euroregions, però no va anar més enllà, tot i estar aprovat per la comissió cultural de les Comunitats Europees.

Tenint el suport del IEO (Institut d'Estudis Occitans), no vaig poder portar-lo a terme per manca d'ajut a casa nostra. En una ocasió, recordo que havia aconseguit el suport d'una entitat ben coneguda i l'endemà, desconeixent el motiu, en una trucada una secretària contactà per dir-me: "oblidi el tema del qual van parlar ahir amb el sr. X".

Il·lustrar una obra escrita, i més com aquella, necessitava molta documentació, visitar i veure els espais. No vaig aconseguir el suport que necessitava, però em serví per a introduir-me en aquest món del catarisme. M'hauria agradat fer-lo. És allò que se'n diu una espina clavada que amb els anys s'ha anat diluint, perquè la realitat mata tota il·lusió. De totes maneres, sempre recomano la lectura de la novel·la que, des de la narrativa, és una de les pedres angulars bàsiques per a conèixer la història del catarisme i la construcció del nostre país.

R.- Has creat també uns personatges de còmic Dragoncat i Moreneta Powercat. Com sorgí aquesta idea?

J.B.- Fa cosa de tres anys i sensibilitzat per la situació política del nostre país, vaig crear aquests dos personatges, tots dos, com a defensors del procés. La idea del drac és vella, el que passa que amb la marca DragonCat li he donat nova forma i nou discurs. DragonCat és producte de l'enginyeria genètica, arran de la troballa a Anatòlia de les restes del drac de Sant Jordi.

La Moreneta PowerCat, també anomenada Mrs. Montse, és la seva amiga. Tots dos treballen plegats en la defensa de Catalunya, i viuen en el llac subterrani que hi ha sota Montserrat. La Moreneta PowerCat va ser abandonada una fosca nit, al davant de les portes del monestir la nit de l'efecte 2000. Els monjos de l'orde de la germandat blanca, la veritable orde de Montserrat que custodia els seus misteris i que viu a les entranyes de la muntanya, se'n va fer càrrec d'ella. Moreneta PowerCat és una heroïna molt catalana, gòtica i una mica esbojarrada que es desplaça per l'aire sobre DragonCat, o bé amb el "VirolaiBall", que és una versió de l'orb de la Verge de Montserrat. També té el do de convocar tempestes per a lluitar amb l'enemic. Tot i això, és molt coqueta, perquè catalanitat i glamur també són compatibles.

Curiosament, tenim un llibre de profecies del s. XVI, escrit per mossèn Trobat de Montserrat, un monjo vident benedictí que preveïé —com Nostradamus— l'actual moment polític, i la presència alliberadora d'aquests dos personatges. Però malauradament, més enllà del Facebook i d'un parell d'estands a la Fira d'Entitats de l'Onze de Setembre a l'Arc del Triomf de Barcelona, no interessa als mitjans. Aquest és un país totèmic. Bona part dels nostres actors culturals i polítics emeten però no reben. Ni contesten.

R.- Durant un temps, formares part de la Junta del CAOC? Com recordes aquella experiència?

J.B.- Confessaré que, com a membre de junta, en abandonar Barcelona, no vaig tenir massa activitat. Però vaig estar vinculat al CAOC durant molts anys i guardo un molt bon record. Primer de tot, per oferir des de l'entitat, la possibilitat de conèixer la realitat occitana a través de les excursions, presentacions de llibres, conferències i altres actes que fèiem i de la gent que coneixíem dins i fora del CAOC. Allò em serví per a conèixer molta bona gent que s'estimava la nostra cultura i l'occitana, i què en feien difusió per a divulgar-la sense demanar res a

canvi. El Sr. Garriga fou l' "ànima mater" de l'entitat. Era una mena d'ambaixador sense sou de la nostra cultura occitana i catalana, a tot arreu on anava era ben rebut, fins i tot, més enllà d'Occitània.

Francesc Sangar. CAOC.